

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/90/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112213590
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2012:8112213590.1

Rozhodnutie

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 45535108, zastúpený Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, p r o t i žalovanému: Q. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B., K. X, o zaplataenie 47,80 Eur a prísl. takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a.

Účastníci n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca žalobou zo dňa 3.5.2012 si uplatnil voči žalovanému nárok na zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 47,80 Eur ako aj úrokov z omeškania z tejto sumy vo výške 9,25% ročne od 12.5.2009 do zaplataenia.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril a na pojednávanie sa bez ospravedlnenia nedostavil aj keď pre doručenie predvolania na pojednávanie platila fikcia o doručení v zmysle § 46 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). Súd preto s použitím § 101 ods. 2 O.s.p. konal v jeho neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalobcu, zmluvou o pripojení a jej dodatkom zo dňa 28.1.2008, faktúrou č. 7903794835, všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb spoločnosti T - mobile Slovensko a.s. a zistil tento skutkový stav:

Dňa 28.1.2008 bola uzavretá písomná zmluva o pripojení medzi žalovaným ako záujemcom a obchodnou spoločnosťou T - mobile Slovensko a.s. ako poskytovateľom telekomunikačných služieb. Uvedenou zmluvou bol žalovanému aktivovaný program služieb Relax 60 za zľavnený mesačný paušálny poplatok 299,- Sk bez DPH a to po dobu 12 mesiacov od účinnosti tejto zmluvy. Bod 2 zmluvy obsahuje vyhlásenie žalovaného, že sa zaväzuje riadne a včas splniť všetky povinnosti vyplývajúce zo zmluvy a že po dobu 12 mesiacov od dátumu účinnosti tejto zmluvy nepožiadá o vypojenie SIM karty z prevádzky a že sa nedopustí takého konania a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by podniku vzniklo právo zrušiť túto zmluvu odstúpením od nej alebo právo vypovedať túto zmluvu.

V bode 3 zmluvy sa konštatuje, že v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 2 tejto zmluvy alebo v čl. 3 bod 3.6 všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu v sume 1440,- Sk.

Žalobca v žalobe vôbec nekonkretizuje porušenie zmluvných povinností žalovaného, len vo všeobecnosti uvádza, že neplatil riadne a včas faktúry a že v dôsledku toho musela mu byť SIM karta v dobe viazanosti vypojená z prevádzky. Žalobca teda nepredložil príslušné faktúry a prehľad o platbách žalovaného, ani to, či a kedy došlo k deaktivácii jeho SIM karty. K žalobe pripojil len faktúru č. 7903794835 splatnú 11.5.2009 na sumu 47,80 Eur. V nej je uvedené, že jedná sa o zmluvnú pokutu, ale opäť bez jej bližšej konkretizácie.

Obchodná spoločnosť T - mobile Slovensko a.s. sa zlúčila so spoločnosťou Slovak Telekom a.s. na základe notárskej zápisnice N185/2010 Nz 21791/2010 zo dňa 17.6.2010. Uvedená spoločnosť písomnou zmluvou zo dňa 16.12.2011 postúpila predmetnú pohľadávku na žalobcu. Zmluva o postúpení pohľadávok a plnomocnenstvo udelené zo strany žalobcu advokátskej kancelárii SOUKENIK, ŠTRPKA s.r.o. sú registrované na tunajšom súde pod 1SprO 453/2012.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 OZ zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Je nepochybné, že zmluva uzavretá medzi žalovaným a právnym predchodcom žalobcu je ako tzv. štandardná alebo formulárová zmluva zmluvou spotrebiteľskou s poukazom na § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

Podľa § 3 ods. 3 vyššie citovaného zákona každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 52 ods. 1 OZ v znení účinnom od 1.1.2008 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorým obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany spotrebiteľov zavedený smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. Smernica Rady 93/13/EHS si stanovila za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu. Smernica ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami.

V danom prípade právny predchodca žalobcu ponúkol svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných typových zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť a to platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Reálne teda môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí pri dobe viazanosti 12 mesiacov 11 paušálnych mesačných poplatkov a pre nezaplatenie posledného poplatku žalobca uplatní rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa na úvod ročného zmluvného vzťahu.

Potrebné je zdôrazniť, že súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s úpravou spotrebiteľských zmlúv a cieľom spomínanej smernice zo dňa 5.4.1993, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce teda je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Súd pritom nevidel riešenie len vo vyslovení čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty, pretože je problematické nastaviť výšku zmluvnej pokuty tak, aby plnila význam pre dodávateľa a nepoškodzovala spotrebiteľa. Len čiastočné zneplatnenie zmluvnej pokuty by navyiac nieslo riziko, že žalobcu by neodradilo takého opatrenie, pretože v prípade súdnej kontroly by bola len sporadicky zmluvná pokuta moderovaná a neprimerane by tak regulovala vzťahy neurčitého počtu spotrebiteľov.

V tejto súvislosti súd dodáva, že podľa čl. 98 Charty základných práv EÚ majú politiky štátov zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa. Preto je potrebné využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala nevyhnutná dôvera spotrebiteľov v trh a aby neprimerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Sporná zmluvná pokuta nielen že spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech slabšej zmluvnej strany, ale má aj tendenciu negatívne ovplyvniť dôveru spotrebiteľov voči štandardizovaným produktom.

Pre úplnosť súd dodáva, že dohoda o zmluvnej pokute v zmysle zmluvy o pripojení sa viaže nielen na porušenie povinnosti účastníka počas doby viazanosti, ale aj mimo nej, keďže je v nej odkaz na porušenie povinnosti účastníka riadne a včas platiť cenu služieb. O to viac je daný dôvod na vyslovenie neplatnosti tejto zmluvnej podmienky, keďže teoreticky žalobca by mohol zmluvnú pokutu uplatňovať aj po ukončení doby viazanosti a to spolu so sankčnými úrokmi z omeškania a preto nepochybne takáto dohoda o zmluvnej pokute je v rozpore s dobrými mravmi a preto absolútne neplatná aj podľa § 39 OZ.

Zároveň súd zdôrazňuje, že v obdobnej právnej veci bolo už rozsudkom tohto súdu č.k. 11C 47/2012-23 zo dňa 25.5.2012 právoplatne rozhodnuté tak, že žaloba bola zamietnutá z vyššie uvedených dôvodov, ktoré boli použité aj v tomto rozsudku. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným v spore 11C 47/2012 bola uzavretá tá istá zmluva o pripojení, teda s tým istým obsahom ako v tomto prípade. Citovaný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 21.6.2012. Preto je potrebné v tejto súvislosti poukázať aj na § 53 a ods. 1 OZ v aktuálnom znení.

Podľa § 53 a ods. 1 OZ v aktuálnom znení ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti

takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým význam v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa prechodného ustanovenia k danej právnej úprave - novele OZ zákonom č. 379/2008 Z.z. účinné od 1.11.2008, konkrétne podľa § 879 j/ ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1.1.2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1.1.2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

Citované ustanovenie § 53 a ods. 1 OZ teda obsahuje zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktorý vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania, najmä neuplatňovať ich plnenie na súde a neprijímať plnenie z nich. Zmyslom právnej úpravy je, aby dodávateľ nepokračoval v nečestnostiach a dehonestácii celého inštitucionálneho systému ochrany spotrebiteľov. Uvedené ustanovenie sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou (§ 53 ods. 5). Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Spotrebiteľ totiž nemá možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené a pritom často vzhľadom na ich právnický jazyk aj ich rozsiahlosť nemá možnosť pochopiť ich obsah.

Vzhľadom na to, že napriek spomínanému zákonnému zákazu, ktorý je upravený v § 53 a ods. 1 OZ žalobca si uplatnil voči žalovanému zmluvnú pokutu, nebolo možné uplatnenému nároku žalobcu poskytnúť právnu ochranu a žaloba aj z toho dôvodu bola ako nedôvodná zamietnutá.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p.. V zmysle tohto ustanovenia v konaní bol úspešný žalovaný, ktorý si však nárok na náhradu trov konania podľa § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.